

गण्डकी गाउँपालिका महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकका लागि वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८

प्रमाणिकरण मिति: २०७८।०८।१४

❖ महिला बालबालिका शाखा को परिचय

महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा सामाजिक विकास शाखा अन्तर्गत रहेको छ ।

शाखागत लक्ष्य : गरिबीको रेखामुनी रहेका ग्रामिण महिलाहरुको आर्थिक तथा सामाजिक जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्नु ।

शाखागत लक्ष्य : व्यक्तित्व विकासका नियमित अवसर गुमाएका विपन्न ग्रामिण महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक अधिकारको रक्षाको साथै आर्थिक अवस्थामा सुधार र सशक्तीकरणका लागि आवश्यक कदम चाल्नु ।

कार्यक्रम शिर्षक : अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक सहायता सामग्री र आय आर्जन कार्यक्रम

१. परिचय : अपाङ्गता भन्नाले गण्डकी गाउँपालिका भित्रका भिन्न क्षमता भएका व्यक्ति भन्ने बुझिन्छ । तसर्थ उनीहरूसँग पनि काम गर्न सक्ने सिपहरु हुन्छन् र उनीहरु पनि समाजमा अरु व्यक्ति सरह काम गर्न सक्षम हुन्छन् । त्यसैले भिन्न क्षमता भएकालाई उनीहरुको क्षमता अनुसार आयआर्जन कार्यक्रममा संलग्न गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ र ज्येष्ठ नागरिक भन्नाले गण्डकी गाउँपालिका भित्रका ६० वर्षमाथिका व्यक्तिहरुलाई जनाउँछ । ज्येष्ठ नागरिकको विकासको लागि पनि यो आयआर्जन कार्यक्रम राखिएको छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने निम्न आयस्रोत भएका र पछाडि परेका निमुखा ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा अपाङ्ग बालबालिकाको लागि आर्थिक स्तरमा टेवा पुर्याउने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधि : निम्न आयस्रोत भएका र पछाडि परेका निमुखा ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा अपाङ्ग बालबालिका सिप र क्षमता अनुसार छनौट गर्ने ।

५. सहभागी : यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडा भित्रका अपाङ्ग र ज्येष्ठ नागरिक ।

६. कार्यान्वयन समय : २०७८ चैत्र मसान्तसम्म ।

७. कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया : यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा भएका अपाङ्ग र ज्येष्ठ नागरिक समुहको माग निवेदन अनुसार ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : भिन्न क्षमता भएका सदस्यहरुले आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गरि आफ्नो पारिवारिक रुपमा आइपरेको आर्थिक समस्यामा सुधार तथा परिवर्तन ल्याउने ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. ५,००,०००।- (पाँच लाख रुपैया मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : आर्थिक पुनर्लाभ र समावेशीकरण कार्यक्रम

१. परिचय : कोरोना भाईरसको महामारीलाई ध्यानमा राख्दै जोखिममा रहेका वर्गहरू, एकल महिला, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, आर्थिक, राजनैतिक र सामाजिक रूपले पछाडि परेका साथै रोजगारीको शिलसिलामा कोभिडवाट रोजगारी गुमाएका, अति प्रभावित जोखिममा रहेका व्यक्ति र वर्गको स्वास्थ्य मनोसामाजिक तथा आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गण्डकी गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति एकल महिलाहरू सबैलाई सहयोग पुर्याउने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधि : महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति एकल महिलाहरू छनौट गर्ने ।

५. सहभागी : गण्डकी गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडाका कोभिड- १९ प्रभावित महिला तथा बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक महिला पुरुष समावेशी रूपमा छनौट गरिने छ ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ मंसिर देखि चैत्र मसान्त सम्म ।

७. कार्य संचालन प्रक्रिया : यस गण्डकी गाउँपालिका भित्रका कोभिड- १९ वाट प्रभावित महिला, पुरुष, बालबालिका, एकल महिला, वडा कार्यालयको समन्वयमा गण्डकी गा.पा. स्वास्थ्य शाखाको कोभिड- १९ आवश्यक डाटा संकलनको सहयोगमा छनौट गरि संचालन गर्ने ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : कोभिड- १९ प्रभावितहरूको मनोबल बढ्ने तथा आत्मनिर्भरता हुने ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. ३,००,०००/- (तिन लाख मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता सञ्जाल निर्माण तथा सचेतना कार्यक्रम

१. परिचय : गण्डकी गाउँपालिका भित्र रहेका (अन्तरनिहित) परम्परागत रूपमा लामो समयदेखि, आर्थिक सामाजिक र राजनैतिक रूपमा पछाडि पारिएका, सेवा सुविधाको उपभोग गर्न नसकेका वा त्यसबाट बञ्चित रहेका व्यक्तिहरूको समान अवसर एवं सुनिश्चितता गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने पछाडि परेका अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, लैङ्गिक, अल्पसंख्यक समुह सदस्यहरूको स्तरमा सुधार एवं वृद्धि गर्ने ।

३. **कार्यान्वयन निकाय** : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा ।
४. **कार्यविधि** : पछाडि परेका अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, लैङ्गिक, अल्पसंख्यक समुह छनौट गर्ने ।
५. **सहभागी** : यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडा भित्रका पछाडी पारिएका समुहहरु ।
६. **कार्यान्वयन समय** : कार्ययोजना अनुसार २०७८ मंसिर देखि २०७९ जेष्ठ मसान्तसम्म ।
७. **कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया** : यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सुचना टाँस गरि र गाउँपालिकाको सुचना पाटी र Website मा १५ दिने सुचना प्रकाशन गरिने छ ।
छनौटका लागि देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिने छ ।
- क) गा.पा. अध्यक्ष - संयोजक
- ख) गा.पा. उपाध्यक्ष - सदस्य
- ग) प्र.प्र.अ. - सदस्य
- घ) वडा अध्यक्ष - सदस्य
- ड) प्रशासन शाखा - सदस्य
- च) महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा - सदस्य सचिव
८. **अपेक्षित प्रतिफल** : विपन्न निमुखा सदस्यहरुको आफ्नो पारिवारिक रुपमा आई परेका समस्यामा परिवर्तन ल्याई आत्मनिर्भर हुनेछन् ।
९. **कार्यक्रम बजेट** : रु. २,००,००००।- (दुई लाख मात्र) ।
१०. **कार्यक्रम सम्पन्न** : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : महिला उद्यमशिलता तथा विस्तार सचेतना कार्यक्रम

१. **परिचय** : महिला उद्यमशिलता भन्नाले आर्थिक र सामाजिक रुपले पछाडि परेका महिला, एकल महिलाहरुलाई समुहमा आवद्ध गरि स्थानीय स्रोत साधन र उनीहरुमा भएको क्षमता र सिपको प्रवर्द्धन गरि व्यवसायिक रुपमा आत्मनिर्भर तथा आर्थिक सशक्तिकरण होस भन्ने उद्देश्यले यो सिप प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम राखिएको छ ।
२. **लक्ष्य तथा उद्देश्य** : यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने निम्न आयस्रोत भएका पछाडी परेका एकल महिलाहरुको लागि सहयोग पुर्याउने छ ।
३. **कार्यान्वयन निकाय** : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा ।
४. **कार्यविधि** : निम्न आयस्रोत भएका पछाडी परेका एकल महिलाहरु छनौट गर्ने ।

५. सहभागी : यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडा भित्रका महिला समुहमा आवद्ध भएका महिला तथा एकल महिलाहरुको सहभागिता ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ मंसिर देखि फाल्गुन मसान्तसम्म ।

७. कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया : यस गण्डकी गाउँपालिका कार्यक्षेत्र भित्रका महिला, एकल महिला समुहमा आवद्ध भएका सिप र क्षमता अनुसार छनौट गरि वडा कार्यालयको सिफारिसका आधारमा ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : पछाडि मानिएका वर्गहरुको आर्थिक सशक्तिकरण हुनेछ ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. १,००,०००।- (एक लाख मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : महिला बालबालिका तथा लै.स.सा.स.सँग सम्बन्धित दिवसहरु र क्षमता विकास

१. परिचय : महिला बालबालिका अन्तर्गत पर्ने ज्येष्ठ नागरिक दिवस, महिला श्रमिक दिवस, लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, अपाङ्ग दिवस, नारी दिवस, बालबालिका दिवस लगायत विविध दिवसहरु राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय एक्क्यबद्धता र चलन अनुसार गाउँपालिका स्तरमा मनाउने र आ-आफ्नो हक अधिकार, सेवा सुविधा, पहुँच विस्तार, सचेतना अभिवृद्धि गरि लक्षित वर्गहरुलाई सशक्त रूपमा अधिकतम अधिकार सुनिश्चितता गर्ने र विकास निर्माण एवं सेवा प्रवाहका क्षेत्रमा लक्षित वर्गको सहभागिता र योगदान बढाउने र लाभ एवं विकासको प्रतिफलमा समेत उपभोग गर्ने कार्य विभिन्न दिवस मार्फत गाउँपालिका स्तरमा गरिनेछ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गण्डकी गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने महिला ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्ग सबैको हित कल्याण सेवा सम्मानका लागि गर्ने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधि : दिवस अनुसार सुचनाको आधारमा पहिचान गर्ने र तिथि मिति अनुसार गर्ने ।

५. सहभागी : सम्बन्धित दिवस अनुसार ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ मंसिर देखि २०७९ जेष्ठ मसान्तसम्म ।

७. कार्य सञ्चालन प्रक्रिया : सरकारले प्रतिबद्धता जनाएका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरु गण्डकी गाउँपालिका क्षेत्र अन्तर्गत रहि मनाउने ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : विविध दिवस मार्फत सम्बन्धित दिवसले आवश्यक सचेतना फैलाउने र सशक्त बनाउने । विकास निर्माणका काममा योगदान र सहभागिता बढाउने ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. २,००,०००।- (दुई लाख मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण कार्यक्रम

१. परिचय : लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण भन्नाले समाजमा रहेका विभिन्न जातजाति, क्षेत्र, वर्ग र समुदायका महिला, पुरुष, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक बीचको भुमिका सम्बन्ध, स्थान, स्तर र अवसर आदिको विश्लेषणबाट लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकास गर्न तय गरिएको बजेट र कार्यक्रम मार्फत तोकिएको उद्देश्य हासिल भए नभएको लेखाजोखा र परिक्षण गरि सुधारका उपाय पहिल्याउने औजारलाई सम्झनु पर्छ । “ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण” भन्नाले महिला तथा पुरुष, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक र विभिन्न सामाजिक समुहहरू बीचको असमान शक्ति सम्बन्धहरूलाई पुनः सन्तुलित गर्न र हरेक प्रकारका सामाजिक पहिचान भएका व्यक्तिहरूका लागि समान अधिकार अवसर सुनिश्चित गर्नका लागि आवश्यक कदम चाल्नु पर्ने विषयलाई सम्झनुपर्छ । गण्डकी गाउँपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र सरोकारवाला पक्षहरूलाई GESI सम्बन्धी अभिमुखिकरण मार्फत GESI धारणा बुझाई अभिवृद्धि गरि गाउँपालिकाको समग्र विकास प्रक्रियामा महिला पुरुषको न्यायिक एवं समान सहभागिता बढाई अवसर, अधिकार र पहुँचमा सुनिश्चितता हुन आवश्यक छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू :

- ❖ गण्डकी गाउँपालिका भित्र वसोबास गर्ने महिला र पुरुष सबैमा असमानता विभेदहरू हटाई समान अवसरमा पहुँच बढाउने ।
- ❖ गण्डकी गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्षको कार्यक्रम, बजेट तर्जुमा, नीति नियम निर्माण तथा कार्यान्वयन, योजना कार्यान्वयन, सुशासन र पारदर्शिताका पक्षमा महिला सहभागिताको अवस्था GESI परिक्षण कार्यविधी, २०७७ अनुसार भए नभएको परिक्षण गरि थप सुधारात्मक कार्यहरू गर्ने ।
- ❖ GESI सुधार कार्य योजना निर्माण गर्ने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधी : हिंसा पिडित महिला पुरुष छनौट गर्ने, वडा कार्यालय, संघमा आवद्ध संस्था, सरोकारवाला विच सहभागितात्मक बैठक बस्ने ।

५. सहभागी : गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरू (अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्षहरू, दलित तथा महिला सदस्यहरू) शाखा प्रमुख, महिला समुहका अगुवा पदाधिकारीहरू गै.स.स. प्रतिनिधीहरू आदि ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ चैत्र मसान्त सम्म ।

७. कार्यसञ्चालन प्रक्रिया : यस गाउँपालिका अन्तर्गत वडाहरूमा लैङ्गिक हिंसा समुह पहिचान गरि सुचनाको आधारमा वडा कार्यालयको बैठकको निर्णयानुसार र अन्तरक्रिया गरेर ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : लै.स.सा.स.का दृष्टिकोणबाट गाउँपालिकाका हरेक पक्षमा महिलाहरुको समान सहभागिता, पहुँच अभिवृद्धि हुनेछ । गाउँपालिकाको लै.स.सा.स.को बर्तमान अवस्था पहिचान हुनेछ । लै.स.सा.स.को कार्ययोजना तयार भई आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, निति तथा कार्यक्रममा समावेश हुनेछ ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. ५०,०००।- (पचास हजार मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा लै.स.सा.स. परीक्षण प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : विपन्न महिलाका लागि आयआर्जन कार्यक्रम

१. परिचय : विपन्न महिला भन्नाले यस गण्डकी गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिक रुपमा पछाडी परेका महिलाहरु जस्तै: दलित, चेपाङ, माभी, कुमाल, दैरै, जनजाति, सिमान्तकृत भित्रका निम्न आयस्रोत भएका महिलाहरुलाई बुझाउँछ । उनीहरुलाई समुहमा आवद्ध गराई भौगोलिक अवस्था अनुसार स्थानिय रुपमा खपत हुने आयमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । विपन्न महिलाहरुका लागि ग्रामिण आयमुलक व्यवसायहरु जस्तै: मुडा बुन्ने, खुद्रा पसल, तरकारी खेती, मैनबत्ति बनाउने, साबुन बनाउने, बाखा पालन, कुखुरा पालन गर्ने, बुटीक चुरा बनाउने, खेलौना बनाउने आदि ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने निम्न आयस्रोत भएका पछाडी परेका निमुखा महिलाहरुको आर्थिक स्तरमा टेवा पुर्‍याउने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधि : निम्न आयस्रोत भएका र पछाडि परेका निमुखा महिलाहरुको सिप र क्षमता अनुसार सहभागी छनौट गर्ने ।

५. सहभागी : यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडा भित्रका लक्षित समुहहरु ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ चैत्र मसान्तसम्म ।

७. कार्यालय सञ्चालन प्रक्रिया : यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा भएका लक्षित समुहको माग निवेदन अनुसार ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : लक्षित समुहहरुको सामाजिक विकास र आर्थिक सशक्तिकरण गरि आर्थिक समस्यामा सुधार तथा परिवर्तन ल्याउने ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. ६,००,०००।- (छ लाख मात्र) ।

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

कार्यक्रम शिर्षक : सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

१. परिचय : महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा भए गरेका कामहरु (क्षमता विकास, तालिम गोष्ठी, सहायता तथा खरिद) को गाउँपालिका स्तरबाट निरन्तर अनुगमन गरि सुधार ल्याउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ ।

२. लक्ष्य तथा उद्देश्य : यस गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा अन्तर्गत भए गरेका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गरि सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउने ।

३. कार्यान्वयन निकाय : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा ।

४. कार्यविधि : गण्डकी गाउँपालिका, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा अनुगमन समिति ।

५. सहभागी : गण्डकी गाउँपालिका अनुगमन समिति ।

६. कार्यान्वयन समय : कार्ययोजना अनुसार २०७८ श्रावण देखि २०७९ अषाढ मसान्त सम्म ।

७. कार्य संचालन प्रक्रिया : गण्डकी गाउँपालिका अनुगमन समिति मार्फत नियमित अनुगमन गर्ने र समिक्षा गर्ने र सल्लाह सुझावहरुलाई समेटेर सुधारका पक्षहरुलाई समेटि कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।

८. अपेक्षित प्रतिफल : महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुमा सुधार आई सहभागिता बढ्ने र सुशासन कायम गर्न सहयोग पुग्ने ।

९. कार्यक्रम बजेट : रु. ५०,०००।- (पचास हजार मात्र)

१०. कार्यक्रम सम्पन्न : अभिलेख तथा प्रतिवेदन ।

आज्ञाले,
जित बहादुर भण्डारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

